

Sygn. akt III RC 87/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodnicząca SSR Małgorzata Klęk

Protokolant sekr. sąd. Marta Kubiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku w Z.

sprawy

z powództwa D. C.

przeciwko J. C. (1)

o ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej

oraz sprawy

z powództwa J. C. (1)

przeciwko D. C.

o ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej

1. ustanawia pomiędzy D. C. nazwisko rodowe M. urodzoną w dniu (...) w W., a J. C. (1) urodzonym w dniu (...) w Z. rozdzielnosc majątkową wynikającą z zawarcia przez nich małżeństwa w dniu 21 stycznia 1995 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w Z., za numerem aktu małżeństwa (...) - z dniem 01 stycznia 2015 roku;
2. uznaje, że koszty procesu każda ze stron ponosi we własnym zakresie.

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli w dniu 25 maja 2015 roku powódka D. C., domagała się zniesienia wspólności majątkowej wynikającej z zawarcia przez powódkę związku małżeńskiego z pozwanym J. C. (1), z datą wsteczną – od dnia 01 stycznia 2015 roku.

Uzasadniając żądanie pozwu, D. C. wskazała, że choć początkowo pożycie małżeńskie układało się poprawnie, to od grudnia 2009 roku pozwany zaczął nadużywać alkohol, co skutkowało pogorszeniem się relacji między małżonkami. Ostatecznie postępowanie J. C. (1), który zaniedbał prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, doprowadziło do powstania licznych zaległości, które stanowią przedmiot toczących się postępowań egzekucyjnych oraz sądowych.

W dniu 31 grudnia 2015 roku pozwany J. C. (1) wniósł przed tut. Sądem pozew o tożsamym żądaniu co pozew złożony przez D. C. w dniu 25 maja 2015 roku z tą różnicą, że nie określił daty od kiedy rozdzielnosc miałaby obowiązywać.

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2016 roku w sprawie III RC 262/15, Sąd połączył w/w sprawę do łącznego prowadzenia i rozpoznania ze sprawą III RC 87/15.

Powódka poparła powództwo w sprawie III RC 87/15 na rozprawie jaka odbyła się w dniu 03 sierpnia 2015 roku. Z kolei pozwany na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie, popierając jednocześnie swoje (jakkolwiek tożsame) roszczenie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. M. (obecnie C.) i J. C. (1) dnia 21 stycznia 1995 roku w Z. zawarli związek małżeński, z którego pochodzi małoletni syn stron P. C. urodzony dnia (...) w Z. oraz starsza córka J. C. (2).

Z powodu nieporozumień między małżonkami, D. C. w dniu 11 marca 2015 roku zainicjowała przed Sądem Okręgowym w Sieradzu postępowanie o rozwód. Postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Sieradzu w sprawie I 1 C 171/15 udzielił zabezpieczenia powództwa poprzez zobowiązanie pozwanego J. C. (1) do łożenia przez czas trwania procesu o rozwód na rzecz małoletniego P. C. alimentów w kwotach po 700,00 złotych miesięcznie.

(Dowód: okoliczności bezsporne i pozew o rozwód k. 4-7, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 8, kserokopia odpisu skróconego aktu urodzenia k. 9, zeznania D. C. złożone na rozprawie w dniu 03 sierpnia 2015 roku min: 00:00:56-00:16:22, złożone na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku min: 00:20:59-00:24:14, zeznania J. C. (1) złożone na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku min: 00:00:58-00:12:31, min: 00:24:14-00:26:49, z akt sprawy III RC 262/15 Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli: postanowienie Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 22 kwietnia 2015 roku wydane w sprawie I 1 C 171/15 k. 16)

Syn stron P. C. cierpi na zespół (...), wobec czego powódka nie jest aktywna zawodowo i sprawując nad nim opiekę utrzymuje się z zasiłku pielęgnacyjnego, który stanowi kwotę 1.300,00 złotych. Pozwany nie wykonuje orzeczenia Sądu Okręgowego w Sieradzu w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia. Obecnie świadczenia wypłaca powódce fundusz alimentacyjny.

(Dowód: zeznania D. C. złożone na rozprawie w dniu 03 sierpnia 2015 roku min: 00:00:56-00:16:22, złożone na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku min: 00:12:55-00:20:39)

J. C. (1) do dnia 28 kwietnia 2015 roku prowadził działalność gospodarczą, następnie jako osoba bezrobotna pobierał zasiłek dla bezrobotnych. Z dniem 01 lutego 2016 roku ponownie podjął prowadzenie działalności gospodarczej. Jest uzależniony od alkoholu. W stosunku do wymienionego toczyło się postępowanie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w sprawie III RNs 51/12. Postanowieniem z dnia 07 maja 2013 roku zastosowano wobec J. C. (1) obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w warunkach niestacjonarnych. Z uwagi na brak efektów leczenia kolejnym orzeczeniem z wniosku Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Z. tut. Sąd w dniu 28 lipca 2015 roku w sprawie III RNs 52/15 zastosował wobec niego obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w warunkach stacjonarnych. J. C. (1) aktualnie realizuje plan edukacyjno – motywacyjny do zmiany trybu życia w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Z., oczekując na leczenie stacjonarne w szpitalu w W..

Celem pozyskania środków finansowych wyprzedaje posiadane przez siebie przedmioty użytkowe. Ponadto zaciąga zobowiązania w instytucjach bankowych oraz u osób prywatnych. Działania te podejmuje bez wiedzy i zgody małżonki.

Z udziałem J. C. (1) przed Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli toczy się postępowanie karne o znęcanie się nad powódką. W toku postępowania przygotowawczego, wydano postanowienie w przedmiocie zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej oraz nakaz wyprowadzenia się z miejsca dotychczasowego wspólnego z nią zamieszkania.

(Dowód: umowa pożyczki lombardowej k. 10, k. 50, polecenie przelewu z S. C. Banku k. 11, zeznania D. C. złożone na rozprawie w dniu 03 sierpnia 2015 roku min: 00:00:56-00:16:22, złożone na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku min: 00:12:55-00:20:39, notatka służbowa k. 37, pismo z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Z. k. 67, zeznania J. C. (1) złożone na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku min: 00:00:58-00:12:31, zaświadczenie k. 45)

Wobec J. C. (1) toczy się postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela - (...) z o.o. w sprawie Km 99/13, prowadzonej przez Komornika S. przy Sądzie Rejonowym w Zduńskiej Woli J. K.. Źródłem zobowiązania jest niewykonane zlecenia. Poza powyższym na J. C. (1) ciążyą inne zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Nadto z jego udziałem toczą się nowe postępowania o zapłatę.

(Dowód: pismo komornika k. 21, k. 22, zeznania D. C. złożone na rozprawie w dniu 03 sierpnia 2015 roku min: 00:00:56-00:16:22, zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat k. 48, zawiadomienie o wpisie ostrzeżenia do ksiąg wieczystych o wszczęciu egzekucji k. 24, k.25, k. 26)

Od stycznia 2015 roku małżonkowie prowadzą odrębne gospodarstwa domowe. J. C. (1) wyprowadził się domu w Z. w którym zamieszkiwał wspólnie z żoną i dziećmi do miejscowości W., gdzie nadal zamieszkuje.

(Dowód: zeznania J. C. (1) złożone na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku min: 00:00:58-00:12:31)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie nieosobowych źródeł dowodowych w postaci dokumentów załączonych do akt sprawy, a przede wszystkim zeznań stron, które w najistotniejszych dla rozstrzygnięcia kwestiach pozostawały co do zasady bezsporne.

Oceniając zeznania D. C. należało przyznać im walor wiarygodności w całej rozciągłości, bowiem znajdują one pełne odzwierciedlenie w nieosobowym materiale dowodowym, jak również w zasadniczej mierze w zeznaniach pozwanego. Z zeznań D. C. bezspornie wynika, że w sprawie niniejszej zachodzą ważne powody uzasadniające ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami. Bezspornym było, że małżonkowie od dnia 01 stycznia 2015 roku żyją w rozłączeniu. Za wiarygodne Sąd uznał także i te zeznania powódki w których podała, że pozwany w sposób niewystarczający przyczyniał się do zaspokajania potrzeb rodziny, dopuszczając się wobec jej członków aktów przemocy. Zeznania powódki w zestawieniu z nieosobowym materiałem dowodowym, pozwalają na ustalenie, że pozwany pozostaje uzależniony od alkoholu, trwoniąc przy tym wspólny majątek. Okoliczność jego uzależnienia znajduje również odzwierciedlenie w zeznaniach samego J. C. (1), który potwierdził, iż oczekuje na leczenie stacjonarne. Jednocześnie, sposób prowadzenia przez niego działalności gospodarczej stanowi zagrożenie dla stabilności bytu rodziny.

Gdy idzie o ocenę zeznań J. C. (1), to wskazać należy, że są one dla Sądu wiarygodne w takim zakresie w jakim korespondują z uznanym przez Sąd za wiarygodny pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie niniejszej.

Zgodnie z wiarygodnymi zeznaniami D. C., jej mąż jest osobą uzależnioną od alkoholu, podejmuje leczenie, które dotychczas nie przyniosło oczekiwanych rezultatów. Sam J. C. (1) przyznał, że część zobowiązań zaciągał bez wiedzy i zgody małżonki, zaś obecnie nie kontaktuje się z nią w żadnych sprawach życia codziennego. Ponadto potwierdził, iż toczy się z jego udziałem postępowanie karne związane z osobą D. C., która występuje w tym postępowaniu w charakterze pokrzywdzonej.

Sąd nie dał wiary tym zeznaniom J. C. (1), w których zanegował on trwonienie majątku, marginalizował znaczenie zaciąganych zobowiązań i przerzucił główny ciężar odpowiedzialności za obecny stan faktyczny na żonę, bowiem okoliczności te nie korespondują z nieosobowym materiałem zgromadzonym w sprawie jak i wiarygodnymi zeznaniami powódki.

Nie sposób przy tym nie zaznaczyć, że w sprawie II RC 262/15 połączonej do łącznego rozpoznania ze sprawą niniejszą J. C. (1), choć powołując się na odmienne przesłanki wyraził tożsame stanowisko procesowe, co D. C. – dążąc w postulowanym rozstrzygnięciu do ustanowienia rozdzielności majątkowej. Tym samym ostateczna postawa procesowa pozwanego w którym nie uznał on powództwa i wniósł o jego oddalenie, popierając przy tym roszczenie własne pozostaje logicznie nieuzasadniona.

Nieosobowy materiał dowodowy z uwagi na jego charakter okazał się być wiarygodny. Dokumenty przedłożone przez strony w postaci umów pożyczek, dokumentacji komorniczej, zawiadomień tut. Sądu, zaświadczenia lekarskiego, pozwu o rozwód i notatki służbowej pracownika tut. Sadu, pozwoliły na poczynienie ustaleń faktycznych zgodnych z prawdą. Pozyskane zostały w ramach prawem przewidzianych procedur, przez co brak było podstaw by podważać ich wiarygodność.

Konstatując, z zeznań D. C. oraz J. C. (1) bezspornie wynika, że nie prowadzą oni wspólnego gospodarstwa domowego, nie podejmują wspólnych decyzji, a od dnia 01 stycznia 2015 roku zamieszkują oddzielnie, przez co dalsze utrzymanie między nimi wspólności majątkowej sankcjonowałoby nieistniejący w rzeczywistości stan faktyczny.

Przedmiotem dowodzenia w niniejszej sprawie były fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy najistotniejsze znaczenie. Oceniając powyższy materiał dowodowy, Sąd dokonał wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, w oparciu o zasady logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego.

W ocenie Sądu, do merytorycznego rozpoznania niniejszej sprawy, zbędnym było przeprowadzenie kolejnych dowodów z urzędu, ponadto strony nie wnioskowały o uzupełnienie materiału dowodowego poprzez przeprowadzenie kolejnych wskazanych przez siebie dowodów.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 52 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej. W myśl § 2 cytowanego artykułu, rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

Sąd, wszczynając postępowanie na żądanie małżonka, może ustanowić rozdzielność majątkową między małżonkami z ważnych powodów. Tymi ważnymi są w szczególności: okoliczność, że małżonkowie żyją w rozłączeniu (separacja faktyczna), trwonienie majątku, alkoholizm, uporczywy brak przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny czy uporczywe dokonywanie szczególnie ryzykownych operacji finansowych zagrażających materialnym podstawom bytu rodziny.

Ustanowienie rozdzielności następuje z dniem wydania wyroku, jednak w wyjątkowych wypadkach, przede wszystkim jeżeli małżonkowie żyją w faktycznym rozłączeniu, istnieje możliwość oznaczenia przez sąd w sentencji orzeczenia wcześniejszej daty.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2008 roku (II CSK 371/08, OSNC 2009/12/171) ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej między małżonkami, którzy pozostawali we wspólności ustawowej lub umownej, z dniem wcześniejszym niż wydania orzeczenia jest dopuszczalne w zasadzie tylko wtedy, gdy z powodu separacji faktycznej (życia w rozłączeniu) niemożliwe było już w tym dniu ich współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym. Sąd Najwyższy wskazał, że separacja faktyczna cechować się musi brakiem możliwości współdziałania w zarządzie majątkiem wspólnym (wyrok z dnia 13 maja 1997 roku, III CKN 51/97, OSN 1997, nr 12, poz. 194 oraz wyrok z dnia 4 czerwca 2000 roku, III CK 126/03, M. Praw. 2004, nr 13, s. 582).

W wyroku z dnia 12 września 2000 roku (III CKN 373/99, LEX nr 51561) Sąd Najwyższy wskazał, że: "z żądaniem zniesienia wspólności może wystąpić również małżonek, który jest wyłącznie winny separacji. Wina jego, jak też względ na dobro rodziny lub pozwanego małżonka, powinny być brane pod uwagę jedynie przy ocenie żądania zniesienia wspólności z punktu widzenia zasad współżycia społecznego". Brak podstaw do oddalenia powództwa z tej tylko przyczyny, że żądanie takie zgłasza małżonek winny separacji faktycznej, co znalazło wyraz w orzeczeniach Sądu Najwyższego za numerem II CKN 78/01 i II CKN 399/00.

Z lektury orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika również fakt, że powództwo o ustanowienie rozdzielności majątkowej może być oddalone, gdy wystąpienie z roszczeniem ma znamiona nadużycia prawa lub też przemawia za tym wzgląd na dobro rodziny lub drugiego małżonka (I CKN 129/99).

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, Sąd nie dopatrył się żadnej z tych przesłanek tym bardziej, że oboje małżonkowie działają bez porozumienia w sferze majątkowo- gospodarczej i uszczuplają wspólny dorobek, wynosząc z domu wspólne przedmioty i urządzenia, które kiedyś były użytkowane przez wszystkich domowników.

Zaprezentowane poglądy Sądu Najwyższego, Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli w pełni podziela i przyjmuje za własne uznając, że znajdują one pełne zastosowanie na gruncie sprawy niniejszej.

Okoliczności niniejszej sprawy pozwalają uznać za ważny powód przede wszystkim to, że w wyniku istniejącego między stronami konfliktu oraz braku porozumienia, J. C. (1) i D. C. z przyczyn faktycznych nie są w stanie prowadzić wspólnego gospodarstwa domowego od dnia 01 stycznia 2015 roku, tj. od dnia kiedy pozwany wyprowadził się ze wspólnego miejsca zamieszkania małżonków. Jednocześnie za ważny powód należy przyjąć rozporządzenie przez J. C. (1), majątkiem wspólnym bez zgody współmałżonka jak i zaciąganie przez niego kolejnych zobowiązań, w sytuacji, gdy wspólny majątek został objęty egzekucją. Nie bez znaczenia jest i fakt, że małżonkowie (w szczególności J. C. (1)), nie darzą się wzajemnym szacunkiem co przekreśla szansę na przyjęcie wspólnej linii działania w sprawach majątkowych w przyszłości. J. C. (1) pozostaje osobą uzależnioną od alkoholu, zaś jego wcześniejszy sposób postępowania, w szczególności w aspekcie prowadzonej działalności, może stanowić zagrożenie dla rodziny, w skład której co istotne wchodzi niepełnosprawne dziecko.

Mimo, że J. C. (1) marginalizuje powagę swojego postępowania, umniejszając mu w swoich zeznaniach wagi dla niniejszego rozstrzygnięcia, to w istocie potwierdził on wszelkie okoliczności uzasadniające ustanowienie rozdzielności majątkowej między stronami.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie uzasadnia przekonanie, że między stronami doszło do faktycznej rozdzielności majątkowej od chwili kiedy pozwany wyprowadził się ze wspólnie zamieszkiwanego domu (co zresztą pozostaje bezsporne), i właśnie z tą datą D. C. straciła realną kontrolę nad finansowymi działaniami męża.

Jak już Sąd zaznaczył, małżonkowie żyją w rozłączeniu, nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, a zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, że tak długo jak D. C. zamieszkiwała z J. C. (1), miała obiektywne możliwości kontrolowania działalności finansowej męża.

Rozstrzygając zatem w przedmiocie połączonych do łącznego rozpoznania spraw III RC 262/15 oraz III RC 87/15 prowadzonych pod sygn. akt III RC 87/15 o ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej, skład orzekający w niniejszym postępowaniu uznał, iż zasadnym jest ustanowienie rozdzielności majątkowej między D. C., a J. C. (1) z dniem 01 stycznia 2015 roku.

Wydane w sprawie niniejszej orzeczenie, stoi w zgodzie z oczekiwaniami powoda zgłoszonymi w sprawie III RC 262/15, który choć ostatecznie na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku nie uznał roszczenia D. C., to z treści jego zeznań wynika, że owo nieuznanie jej stanowiska procesowego nie wynika z kwestionowania zasadności ustanowienia rozdzielności majątkowej między małżonkami, a jedynie stanowi polemikę z treścią zeznań powódki.

W tym miejscu wskazać należy, na brak konsekwencji J. C. (1), który nie uznając powództwa D. C. (w tożsamym przedmiocie) poparł własne powództwo o ustanowienie rozdzielności majątkowej.

Konstatując wydane orzeczenie, przez pryzmat zamierzeń jakie strony chciały osiągnąć w niniejszym procesie, pozostaje w całości zgodne z ich oczekiwaniami.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. uznając, że koszty te strony ponoszą we własnym zakresie.